

เทคโนโลยี

หน้า 24

ฉบับที่ 184A1 กันยายน พ.ศ. 2543

น้ำเสียมีประโยชน์

เห็น ชีวโคลนของรูใช้รีไซเคิลประจำฉบับนี้แล้ว หลายคนคงแอบสงสัยอยู่แน่ ๆ ว่าน้ำเสียที่เต็มไปด้วยสิ่งสกปรก เชื้อโรคสารพิษชนิดและกลิ่นที่ไม่เป็นมิตร จะนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร นำไปปลูกต้นไม้กับใคร

ถ้ากำลังสงสัยใคร่รู้อยู่ล่ะก็ ก็มีคำตอบ

50 เซนติเมตร แล้วนำกากถนอมหรือรูปทุยมาถมแปลงปลูกโดยโรยระยะห่างระหว่างคันประมาณ 25x25 เซนติเมตร คือจากนั้นก็เติมน้ำเสียลงไปจนแปลงมีระดับน้ำสูงจากพื้นแปลง 30 เซนติเมตร และต้องขุดดินบนดินนั้นเสียก่อนเข้าทุกวันโดยไม่ต้องการระบายน้ำออก เพราะเจ้าพืชทั้ง ๕ ชนิดที่กินจุทีเดียว มันจะดูดสารอินทรีย์ในน้ำเสียเป็นอาหารในอัตราที่ค่อนข้างเร็ว เพราะฉะนั้นถ้าไม่หมั่นเติมน้ำทุกวันมันก็จะขาดอาหารตายได้

ให้ครับ รับรองว่าอ่านรูใช้รีไซเคิลวันนี้แล้ว คุณผู้อ่านจะเลิกวิ่งหนีขยะที่เสียไปเสียทีเดียว เพราะน้ำเสียจากครัวเรือนหรือจากโรงงานอุตสาหกรรมสามารถนำไปใช้ปลูกพืชน้ำบวมชนิดได้ เจ้าพืชที่ว่านี้มีชื่อว่า กกกลมและรูปทุย เป็นพืชที่เหมาะสมกับการบำบัดน้ำเสีย ขึ้นในบริเวณที่เป็นแอ่งน้ำขังคั้น ๆ ถ้าคันมีลักษณะเล็กเรียวยาว เมื่อเจริญเติบโตเต็มที่แล้ว กกกลมสามารถนำส่วนของลำต้นมาทำเป็นเครื่องจักสาน จำพวกเสื่อ เช่น กระเป่าได้ ส่วนรูปทุยก็นำไปแปรรูปเป็นเชื้อกระดามได้

สำหรับการเติมน้ำเสียในแต่ละวันนั้นไม่จำเป็นต้องใช้วิธีตักน้ำมาจากบ่อน้ำเสียให้ยุ่งยากสามารถใช้วิธีใช้ท่อจากบ่อน้ำเสียมาต่อแปลงปลูกพืชได้ แล้วติดตั้งก็อกหรือวาล์วน้ำไว้ที่ปลายท่อเพื่อความควบคุมระดับน้ำในแปลงตามต้องการ นอกจากนี้วิธีนี้ยังให้ผลพลอยได้อีกอย่างหนึ่งด้วย คือจะช่วยให้น้ำเสียมีกลิ่นเหม็นน้อยลงเพราะการสูบน้ำเสียไปใช้ปลูกพืชทุกวันจะทำให้ไม่มีการหมักหมมของสิ่งเน่าเสียต่าง ๆ และเมื่อน้ำผ่านเข้าไปในแปลงปลูกแล้วจะทำให้มีน้ำสะอาดขึ้นอีกเพราะรากของเจ้ากกกลมและรูปทุยนี้มีความสมบัติพิเศษช่วยดึงออกซิเจนจากอากาศมาเติมให้กับน้ำทำให้มีคุณภาพดีขึ้น

เห็นไหมครับว่าน้ำเสียมีประโยชน์จริง ๆ แต่ก่อนที่จะไปรู้จักวิธีการปลูกพืชทั้ง ๕ ชนิดนี้ อยากให้คุณผู้อ่านทราบถึงที่มาของแนวคิดนี้สักนิด ว่าใครกันนะที่สามารถคิดวิธีบำบัดน้ำเสียที่ทำได้ง่าย ๆ แต่ได้ประโยชน์ที่คุ้มค่า

เท่านี้เองวิธีการปลูก ไม่ต้องดูแลรักษาโดยการใส่ปุ๋ยใด ๆ ทั้งสิ้น ง่ายแสนง่ายจริง ๆ และพอครบ 90 วันก็ตัดลำต้น (ตรงบริเวณโคนต้น) ไปใช้ประโยชน์ได้ แล้วก็ไม่ต้องกลัวว่ามันจะคายแอมโมเนีย เพราะลำต้นสามารถออกอากาศได้เร็ว

แนวคิดอันเป็นประโยชน์นี้ไม่ได้เป็นของนักวิชาการหรือนักอนุรักษ์ที่ไหนหรอกครับ แต่เป็นแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและได้ทดลองอย่างเป็นทางการแล้วว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจโดยนักวิชาการจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การบำบัดน้ำเสียด้วยวิธีนี้ นอกจากจะนำผลผลิตมาทำเป็นอาหารเสริมเพิ่มรายได้แล้ว ยังช่วยลดภาระในการบำบัดน้ำเสียของรัฐบาลที่มีภาระก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมอันอยู่บ่อย ๆ ดังนั้นเมื่อน้ำเสียมีประโยชน์ถึง ๕ ทางอย่างนี้ก็ไม่น่าจะเสียไปทิ้งให้เสียเปล่า

นำรู้จักขั้นตอนและวิธีการปลูกพืชด้วยน้ำเสียกันแล้วคิดว่าต้องทำอย่างไรบ้าง จ้มแรกเริ่มจากการเตรียมแปลงปลูกขนาดประมาณ 5x25 เมตร สัก

ปริญญา พงษ์เจริญ